

[Per Hækkerup.]

kerhed, man kan opnå i en i øvrigt usikker verden.

Dér møder vi det tredje generelle spørgsmål om NATO: er der overhovedet brug for NATO i dag? Mit svar herpå er ja. Den omstændighed, at NATO har skaffet os en tryghed, må ikke føre os til at tro, at vi så kan opgive NATO. Hvis vi gør det, vil vi komme til under den ene eller den anden form at genopleve den utryghed, som i 1948-49 førte os til den politik, som vi i dag skal drøfte og i de kommende måneder og år skal drøfte fortsættelsen af.

Endelig vil jeg gerne nævne et fjerde generelt spørgsmål om NATO, som rejses i denne diskussion, og det er: er NATO længere tilstrækkelig effektiv? Har Frankrigs holdning ikke betydet, at NATO er blevet ineffektiv og ikke længere er i stand til at opfylde sit formål? Hertil er mit svar klart og tydeligt, at den krise, som Frankrigs tilbagetrækning fra NATO-integrationen forårsagede, er overvundet, og den erklæring, som Frankrigs præsident dengang afgav, står stadig usvækket: at Frankrig forbliver medlem af NATO, så længe pagtens bestemmelser siger det, dvs. til 1969-70, og at Frankrig fortsætter som medlem af Atlantpagten efter denne dato, såfremt der ikke er sket en total ændring af den internationale situation — og det er der i hvert fald indtil videre ikke noget, der tyder på. Den usikkerhed, der blev skabt, da NATO-integrationen blev imødegået af franskmændene og franskmændene trak sig ud af det, mener jeg er overvundet, og vi kan igen sige, at NATO-pagten og NATO-forsvaret har den effektivitet, som vi hele tiden har regnet med at det ville have. Så meget om de generelle bemærkninger omkring NATO.

Så møder vi i debatten herhjemme en række synspunkter og tvivlsspørgsmål om Danmarks medlemskab. Med formandens tilladelse vil jeg gerne nævne nogle af disse spørgsmål, der opstilles.

Man siger: NATO giver ikke Danmark nogen beskyttelse. Mit svar herpå er, at enhver, der kender forholdene i Danmark, ved, at den usikkerhed og den utryghed, som vi følte i årene fra 1945 frem til 1949, er afløst af en tryghed, relativ, men alene begrundet i, at vi er medlem af Atlantpagten og kan støtte os på det kollektive

forsvar, Atlantpagten indebærer. Vi har ikke antydning af anledning til at tro, at denne kollektive forsvarspagt ikke skulle blive overholdt af vore allierede, ligesom vi er indforstået — naturligvis — med at overholde den.

Man anfører dernæst for det andet, at Danmark betyder ikke noget i NATO; især i atomvåbnenes tidsalder er det jo ligegyldigt med sådan et lille land som Danmark. Ja, det kan man godt sige, hvis man er sikker på, at den næste krig — hvis vi kommer til at opleve den — bliver en atomkrig. Men har vi ikke, siden atomvåbnet første gang blev benyttet i 1945 og frem til i dag, 22 år senere godt og vel, oplevet en lang række krige? Har vi ikke kunnet konstatere, at i ingen af disse er atomvåben blevet anvendt? For vort sikkerhedsproblem er det derfor ikke noget argument at sige, at på grund af kernevåbnene betyder Danmark ikke noget i forsvarspolitisk henseende inden for NATO-alliancen. Vi har fortsat en geografisk placering, som er interessant for de stormagter, der indtil videre står imod hinanden, og derfor betyder dét, at Danmark vil gøre en indsats for at holde sit eget område fri for intervention udefra, selv om det måtte blive med konventionelle våben, fortsat noget aldeles afgørende.

Så anfører man for det tredje, at det, at vi er medlem af NATO, betyder, at vi har en større risiko for at blive inddraget i krig. Jeg tror ikke, det er rigtigt. Jeg tror i overensstemmelse med det, jeg har sagt lige før, at vi har en mindre risiko for at blive inddraget i lokale krige, og hvis det kommer til en storkrig i verden, hvad vi håber aldrig vil ske, tror jeg ikke, at Danmarks medlemskab eller ikke-medlemskab af NATO indebærer en større eller mindre risiko for os. Kommer der en total verdenskrig, så kommer den til at omfatte os alle, uanset om vi står i den ene eller den anden forsvarsalliance.

For det fjerde anfører man mod os, at på grund af vort medlemskab af NATO er Danmark blevet en fejelig tjener af USA. Jeg tror, jeg har lov til at sige, at med de standpunkter, Danmark har taget til en række internationale problemer — jeg skal kun som det mest aktuelle nævne vor stilling til Vietnamkrigen — har Danmark klart og tydeligt bevist, at uanset vor alliance med